

DEUTERONOMIO

Israel jonibo jaskara winotabo yoia

Jaskara ati onanmakin yoia

1 ¹Nato joibora jawebi jain xoxoyamai mananman ikanaitian, jatíbi Israel jonibo Moiséssen jato yoia iki, Jordán paro bari pikotaori iká Arabá ikainxon, ja Suf keiba iká Parán mai, itan ja Tófel mai, jainoax ja Labán, Hazerot itan Dizahab mai iká naxaraxon.

²Ja Horeb ikainoax, Seir mananman iká bain kaax, ja Cades-barnea ikain nokótira chonka westiora nete iki.

³Ja chosko chonka baritia, moa chonka westiora oxeya iketian, jawen reken netera, Moiséssen israelitabo já meranxon Ibon yoia joibo, jatíbi ja senenhakantibo jato onantiakin yoia iki.

⁴Jatianra iká iki basima ja Hesbónhain jaa, amorreobaon apo Sehón, itan Astarot betan Edrei main jato jan ikinai Basán apo Og, Moiséssen jato betan reteanankin jatoaresa.

⁵Moab main, Jordán paro bari piko-taori ikanaitianra, jaskara akantibo Moiséssen jato yoikin peoa iki.

⁶“Horebhain iketianra non Ibo Diossen noa neskáakin yoia iki: ‘Nato mananman mato ikára moa basi iki.

⁷Maton jawékibo biax, ja amorreobaon manan patax iká jatíbi mai ikainkobo botankanwe: Ja Arabá iká mananman, itan ja teshanpa ikainko, ja paro kexá iká Néguev ikainko, ja cana-neobaon mai ikainko jainoax ja Líbano ikainko, ja aniparo Éufrates ikain senen jaai botankanwe.

⁸Ja maira en mato menike, moa iboakin biax jain itankanwe, jara maton

reken papashoko Abraham, Isaac, Jacob, jaton Ibo ixon jato meninoxon en yoini mai iki’ ”, akin.

Dioski yoiti ikanon ixon israelitabo Moiséssen esea

4 ¹“En mato onanmaa esébo, itan ja senenhati joibopari rama shinan-kanwe israelita jonibó, jainxon jan yoiái keskábo akanwe, mato jakon janon, ja maton rekenbaon Ibo, itan Diossen mai menia iboakin biax, mato jain inon.

²Ja esébo jawekeskáaxonbi tekiamakanwe, jainxonribi ja esainoa jawebi tsekayamakanwe; ja ati en mato yoia Ibo Diossen esébo senenhakanwe.

³Ja Baal-peorhainxon Ibon akára maton oinna iki, jainoa dios rabiaibora mato xaranmea, tsoabi textetimaakin jato keyoa iki;

⁴ikaxbi jatíbi matobo, ja maton Ibo Diossen yoiabo jeneyamakin akonkin senenhabora, mato jiriapari ikanai.

⁵Ja nokon Ibo Diossen ati yoiara, esébo itan ja senenhati joibo en mato onanmaa iki, ja iboakin maton mai biainko ixon, jaskara ati yoia esébo maton senenhanon ixon.

⁶Ja esébo senenhakanwe, maton jaskáaitianra icha jemanxon, jonibaon onankanti iki mato onan shinanya, itan mato jaskáaxon jawéki ati onan shinanya jonibo, jatian ja esébo maton senenhaitianra wetsakeska shinanyamai: ‘¡Nato mainmea jonibora onan, itan jaskáaxon jawéki ati onan shinanyabo ikanai!’ iki ikantiki mato yoií.

⁷Jaskara iketian, ¿Jawerato ani mainmea diosborin, jato betanbi ixon jato akinnaibo, nobébi iketian non yokatatiibi jan noa akinnai non Ibo Dios keska?

⁸¿Jawerato ani mainmea joniboki, rama nato en mato yoiai keská esébo, itan jaskaaxon atibi keskáakin ati ja senenhati joiboya iki?

⁹Jaskara iketian, ja maton oinna jawékibo shinanbenonaketian kikinni koiramekanwe; jaskáyamakinkaya, maton bakeboyabi maton bababo onan-tishamanhakin jato yoikanwe.

Horeb mananmameax Dios yoyo ika

¹⁰Ja maton Ibo Dios bebon Horeb mananman mato inontianra, Ibon ea yoia iki: 'Jonibo tsinkiwe, nokon joi ninkákanon ixon, jaskáaxon jaai kaman netetiibi ea kikin shinanti onankanon ixon, itan jaton akai keskáribi akanon ixon, jaton bakebo axeakanti kopí, akin.

¹¹Jatian matora iká iki, ja mananmameax kikin keyá chii tiritax wiso koin kextó bochiki keyataitian, naman ja manan ochóma;

¹²ja chii meranxonra Ibon mato yoyo aka iki. Jawen joira maton ninkata iki, jatianra ja yoyo ikai ninkákinbi, jawe otabi maton oinyamaa iki.

¹³Ibonra ja senenhakekonti joi jato onanmaa iki, ja chonka esé, ja iká iki rabé makan tablanin wishaa, jainxonra ja esébo senenhati mato yoia iki.

¹⁴Ja maton iboakin biti mainko ixon, maton senenhati esébo, itan maton ja senenhati joibo mato onanmatira ea yoia iki.

Iresa diosbo atima Moiséssen yoia

¹⁵Ja Horeb mananmameax mato betan Ibo yoyo inontianra, jawekeska jawen jisábi maton oinyamaa iki. Jaskara iketian kikinni koiramekanwe,

¹⁶jakon íikinbira jan jakonmain paketi maton anake, jawékibo joni jisáakin, ainbo jisáakin,

¹⁷yoinabo jisá, noyai yoinabo jisá,

¹⁸noréx ikai yoinabo jisá, iamaax yapabo jisábo ayamakanwe.

¹⁹Jainoaxa naikanmea bari, oxé, wishtinbo oinxon rabiáx mato jakon-main pakénake, jatíbi nato netemea jonibo axonkinra, Ibo Diossen wish-tinbo jonia iki.

²⁰Jan yami charáati horno keská meran masá tenei mato Egiptonko iketianra, Ibon jainoa tsekaxon bia, rama mato jawen jonibo iki.

²¹Ikaxbi maton jakonma aká kopira Ibo eki sináke, ja Dios ixon yoiara en Jordán paro shitatima iki, jan mato menia iboakin maton jakon mai bitin-koribi jikitimara ea yoike.

²²Jaskara iketianra, nato mainmeax mawáti ixon, Jordán paro en shita-yamai, matonresa shitanoxiki, jatianra ja jakon mai maton iboakin binoxiki.

²³Ikaxbi koiramekanwe, ja maton Ibo Diossen mato betan aká ja senen-habekonti joinra mato shinanbenonake. Maton Ibo Diossen atima yoia iketian, jawekesaxonbi ja rabiti jawéki matonbi ayamakanwe,

²⁴maton Ibo Diossa washimis Dios iki, ¿Jara jatíbi keyokin menoai chii iki!

²⁵Bakebo betan bababoya ikax ja mainmeax moa yosia ixonbi, maton Ibo Dios bebonxon yoitimataanan ja rabbitibo akin, wetsa jawékibires inonbi jisáboakin akáx ochaxon, maton Ibo Dios sinámaketianra,

²⁶nai betan maikan onanke, ja Jordán keibakea mai biáx mato jain íki kaainko, mato basima keyóti iki. Ja main basi jayamaira, mato jatikaxbi keyóti.

²⁷Ibonra jatíbi mainko mato janbi-sanoxiki, jatianra ichamashoko mato inoxiki.

²⁸Jainxonra, jonibaon aká diosbo maton rabinoxiki, ja rabiti jiwi akanabo, makan akanabo, jabaonra oinyamai, ninkáyamai, piamai, itan joinyamai.

²⁹Ikaxbi jain ixon, jatíbi maton shinanyaxonbi, itan jatíbi maton

kayayaxonbi maton Ibo Dios benakinra, maton nokoti iki.

³⁰ Jaskara masá meeti onitsapiti meran nokotax, Iboki banetax mato yoitiketianra,

³¹ já noibamis ixon, mato potatima iki, itan mato keyotima iki, maton rekenbo betan aká ja senenhabekonti joinra shinanbenotima iki, akonkin senenhati yoia ikáx.

³² Benakanwe maton onannon, ja mato yamaatian ikábo, ja Diossen nato neten joni anontian ikábo; jatíbiain nato main kaxon jato yokákanwe, ja ramatian winota keskáki moabo iká iki ixon, iamax ja rama iká keska wetša ani jawéki winotaki onankana ixon, onanoxon.

³³ ¿Jakia wetša mainmea jonibo, maton aká keskáakin chii meranoax Dios yoyo ikai ninkataxbi mawáya-maabo?

³⁴ Jawerato diossenbira akáma iki, wetša maibo xaranmea westíora mainmea jonibo jawenabo iti jato katókin, ichabires ikon jawékibo, ja oinxon onanti jawékibo, jaskara iosma jawékibo itan jato reteananmaxon, jawen ani atipana koshi jishtiakin pikotaanan, jaki rakétibires jawekibo imakin, ja Egiptonkoxon maton oinnabi, itan mato kopi jaskarabo maton Diossen aní keska.

³⁵ Ja jaskara ikábo mato oinmaara iká iki, ja Ibo riki ikon Dios, itan wetsara já pekáo yamake ixon maton onannon ixon aká.

³⁶ Janra jakon anon ixon notsinkin, naikanxonbi mato yoyo aka iki, nato mainxonra jawen ani chii tiritai mato oinmaa iki, jatianra ja chii tiritai meranoa jawen joibo maton ninkata iki.

³⁷ Janra maton rekenbo jato noia iki, jaskákinra jaton chiníakebo katota iki, jawen ani atipana koshinra Egiptonkonja jato xabaa iki.

³⁸ Mato bebon icha, itan mato xewina koshibo ikanaibira, maton jishnonbi ja

maibo ikainoa jato pikoa iki, jaton main jikixon ja maibo iboakin maton binon ixon.

³⁹ Jaskara iken, já riki Ibo Dios ixon kikinshakin maton shinan meran bikanwe, naikan itan mainra já xewina wetša já keska yamake.

⁴⁰ Ja rama nete en mato meniai jawen esébo, itan jan ati yoia joibo senenhanwe, jatianra maton chiníbaquebo-yabi mato jakon jati iki, jainoaxa ja maton Ibo Diossen jatíbitian jayáti mai mato meniainko, icha baritia mato jati iki”, akin.

Ja senenhati ani esé

6 ¹ “Natobo riki ja senenhati koshi joibo, esébo itan koshibaon jato senenhamati joibo, ja maton Ibo Diossen jato onanmati ea yoiabo, ja maton biai mainxon maton ja senenhatibo.

² Ja Ibo Diossa maton kikin shinanti iki, mato jaai kamanra ja en mato yoiai esébo, ja senenhati koshi joibo, itan koshibaon jato senenhamati joibo, maton bakebaon, itan maton bababoyaxonbi maton senenhati jake, jatianra icha baritiabo mato jati iki.

³ Jaskara iketian, israelitabó, jabo senenhakanwe. Jaskataxa mato jakon iti iki, jainoaxa ja mai jakon ikain ichabires jawékiati jainko, westíora jema kikinshaman icha joni mato iti iki, ja Ibo Diossen maton rekenbo jato meniti yoini keskáshaman.

⁴ Ninkákanwe, Israelbo: Ja non Ibo Diossa jabichores Ibo iki.

⁵ Min Ibo Dios noiwe jatíbi min shinanyaxon, jatíbi min kayayaxon, itan jatíbi min koshiaxon.

⁶ Min shinan meran biwé, ja rama en mia yoia jatíbi jawékibo,

⁷ jainxon ja joibo jeneyamakin min bakebo onanmawe, jakiakinres jato yoyo awe, min xobonxon aríboxonbi bain kakinribi awé, jainxon moa oxai rakákin, itan moa weníkinribi jato yoiwe.

⁸Ja oinxon onantira, nato koshi joibo wishaax mia menexeeti iki, jainoaxa mia bonexeeti iki,

⁹jainxonribi min xobo witainbo, itan xepótiainbo wishawe.

**Yoiti ikanon ixon israelitabo
Moiséssen yoia**

¹⁰Ja maton rekenbo Abraham, Isaac, Jacob jato meniti yoini ixonra, ja maton Ibo Diossen ja main mato jikimai. Maton akáma ikaxbira, ani itan metsáshaman jemabo ja main jake;

¹¹maton tsinkiaama ikaxbira, jatíbi kikin jakon jawékibo bochoa xobobo jain jake; maton akáma ikaxbira jain pozobo jake, itan uva waibo jake, jainoaxa maton banaama ikaxbi olivobo jake, jaskara ikenra jabo jawékiaax mato potóti iki.

¹²Jawetianki jaskarabo atinko mato nokotai, koirameekanwe matora Ibon shinanbenonake, iboaxon kikinshakin yonokanaibo ikenbira Egiptonkonía mato tsekáa iki.

¹³Maton Ibo Dios rabikanwe, já bichores jatibi axonkanwe, jawetianki akonkin ja senenhati ixon maton yoiái, ja Ibon janenkobichores akanwe.

¹⁴Ja mato patax iká jemabaon rabiai diosbo chibanai iamakanwe,

¹⁵ja mato betan iká maton Ibo Dios iki, westíora Dios washimis, jaskara ixonra matoki sináxon, jatíbi mato keyoti atipanke.

¹⁶Ja Masáinxon akani keskáakin, maton Ibo Dios tanayamakanwe.

¹⁷Maton Ibo Diossen koshi joibo akonkin senenhakanwe, ja senenhati mato yoia joibo, itan ja senenhati esébo akanwe.

¹⁸Ibon oinna kentishaman ponté jakonbichores akanwe, mato jakon inon, ja maton rekenbo Ibon akonkin meniti ixon yoini, jakonshaman mai maton iboakin binon,

¹⁹jatian abánon, ja mato betan reteananai jatíbi maton rawíbo Ibon

jabámakin, jaskara ati moabi yoia keskáakin.

²⁰Wetsa netebaonra maton bakebaon mato yokáti iki: ‘¿Ja koshi joibo, ja senenhati esébo, ja koshibaon joibo, non Ibo Diossen ja anon ixon noa yoiaboki, jawekeska yoií ikábo iki?’ akin.

²¹Jatianra maton jato yoiti iki: ‘Faraónman iboaxon yanka yonotira Egiptonko noa iká iki, jainoara jawen ani atipana koshin, ja Ibon noa pikoa iki.

²²Nonra oinna iki, ani itan onsábires jaskara iosmabo, itan ja oinxon onantibo, faraón akin jatíbi jawen xobon ikábokiribi, Egiptonkoxon Ibon jaskarabo akaitian,

²³ikaxbira noa jainoa pikoa iki, jaskáaxonra ja non rekenbo meniti yoini ixon, ja main boxon noa ja mai menia iki.

²⁴Jaskáaxonra ja Ibo Diossen noa yoia iki, jatíbi jawen koshi joibaon yoiái keská non ati, itan noa jaki rakéti, noa jakon iti kopi itan ramakamanbi aká keskáakin, basibires noa jan jamanon ikax.

²⁵Jatian jaskara ati noa jan yoiabo, akonkin ja koshi joibo senenhaxa noa iti iki, Ibo Diossen oinna, atikeskabiakin jakon akaibo’ ”, akin.

**Jatonbi ja rabiti aká jawekiboki
koirameeti jato yoia**

(Ex. 34.11-17)

7¹“Ja maton Ibo Diossenra, ja maton iboakin biti mainko mato jikimano-xiki, jainxonra mato bebonbires icha itan koshiibo ikenbi, kanchis maibotiíbi iká jonibo mato bebonmeabi jato potanoxiki, jabo riki: hititabo, gergeseobo, amorreobo, cananeobo, ferezeobo, heveobo jainoax jebuseobo.

²Jawetianki maton Ibo Diossen amaa, ja maibotiíbi iká jonibo maton jatoaresai, jatianra maton jato keyoti shinanti iki, jawekeskaxonbira jato betan ja senenhabeonti joi maton

atima iki, matonra jato noibatimaribi iki.

³Matonra jato rareboatimaribi iki, maton bake benbobora, jaton bake xontakobo betan maton wanomatima iki, itan maton bake ainbobora, ja joni-baon benbo bakebo betan maton beno-matima iki,

⁴jabaon imaara maton bakebo, Iboki ochataanan wetsa diosbo rabikanti iki, jatianra ikonbiresi matoki sináxon Ibon ishtonbires mato keyoti iki.

⁵Jaton jainxon ja atimabo rabikanai makan tsamabora maton reoti iki, jaton iresama makánbora maton toeti iki, ja rabikanai jiwi xate chankanabora maton poxati iki, jainxonra jatonbi ja rabiti akábo maton menoti iki.

⁶Matobiribira, jawena iti maton Ibo Diossen onantiakin bia ikax, mato jawen jonishamanbo iki; nato mainmea jatíbi jemabo xarameara Ibon mato katota iki, iresama jonibo mato inon ixon.

Jatoshaman katota ixon Israelbaon ja senenhatibo

⁷Ja matonshaman keenxon Ibon mato katotara, wetsa mainmeabo xewina icha iketian mato akáma iki, matora ja wetsabo xewina kikinshaman icha-mashoko iki.

⁸Diossenra Egiptonkonía mato pikoa iki, jainra kikiñi yanka yonokaataibo mato iká iki, jatianra faraónman mato iboaa ikenbi, jawen ani atipana koshin mato xabaa iki, mato noixonra, ja maton rekenbo axonti yoini senenhatin keena iki.

⁹Onankanwe, ja maton Ibo Diossa jakaya ikon Dios iki, ja joni kaibore-saibo betanra ja senenhabekonti joi aká akonkin senenhai, já noixon jan ati yoia jawen koshi joibo senenhai bo betanra jaskara akai;

¹⁰ixonbira já omisaibo jato keyoai, jaton akábo senenhamakinra jato akai. ¡Basiamakinra jan omisaibo jato masá tenemai!

¹¹Jaskara iken, ja anon ixon rama en mato yoia ja senenhati koshi joibo, ja ati esébo, jainoax ja koshibaon jato senenhamati joibo senenhakanwe.

Yoiti ixon jakon bitibo

(Lv. 26.3-13; Dt. 28.1-14)

¹²Jaskáakin nato jaskara iti joibo ninkata pekáo, maton senenhai itan jan yoia akí mato axeai, jatianra Ibo Diossen senenhati iki, ja jato betan senenhabekonti joi aká, itan maton rekenbo axonti yoinibo.

¹³Matora noiti iki, matora jakon-hakin shinanxonti iki, jaskáaxonra mato akonbireskin kaimati iki, ja maton bakebo, maton banábo, maton trigobo, maton uva xeatibo itan maton xenibo, jainoax maton yoinabora mato jakon-hakin shinanxonti iki, ja maton rekenbo meniti yoini mainko mato iketian.

¹⁴Ja wetsa mainmea jatíbi jonibo bebonbires jakonra mato iti iki, ainbo iamax benbo bakeati atipanyamaara mato xaran yamati iki, maton wakabori-bira benebo iamax awinbo bakeaismabo yamati iki.

¹⁵Mato ayamanon ixonra, jatíbi isinbo, ja ani onsá jato abotankin masá tenemai isinbo, Ibon ochó imati iki, jaskara isinbo Egiptonko raana iníra matonbi kikinshakin onanke; jaskáayamakinra, maton rawibo jaskara isinbaon jato masá tenemati iki.

¹⁶Ikaxbi maton Ibo Diossen amaa ja matonharessai jemabora, jatíbi maton keyoti iki; matonra jato noibatima iki, jaton diosboribira maton rabbitima iki, jaskáaxbira mato jakonmain manóti iki.

¹⁷Matonra shinanbirati iki: ‘Nato maibotiibira jonibo noa bebonbires icha ikanai; ¿Jawekeskáaxonki jaton ikái-noabo non jato potati iki?’ ixon.

¹⁸¡Jaskara ikanabi, jatoki rakéyama-kanwe! Faraón itan jatíbi egipciobo, maton Ibo Diossen jato aní keskáribia-kinra, ja jonibo ati iki,

¹⁹matonbira jaskara iníbo onanke, ja aní jawékibaon jato tanani

shinankanwe, Egiptonkonía jato piko-nontianra, jawen ani koshi jishtiakin pikoa iki, jaskáaxonra ja oinxon onanti jawékibo, itan jaskara iosma ratéti jawékibo aká iki. Jatíbi mato jaki raketai jemabora, jaskarabaonribi Ibo Diossen jato ati iki.

²⁰ Jainxonribira, ja mawáyamai texea-boyabi ja jonetabo keyoti, Ibonra icha bina jatoki raanti iki.

²¹ Jaskara iken, jatoki raketi saki iamakanwe, mato jaskáti ikaxbira maton Ibo Dios, ja onsá itan ani Dios mato betan iki.

²² Jainmashamanra ja maibotiibi iká jonibo, Ibon potaboti iki, ja potábicho maton jato keyotira atikoma iti iki, maton jato akábira ja mato katemai iaketana inaatima yoinabo kaixon mato ati iki.

²³ Ikaxbi ja maton Ibo Diossen mato amaara, ja maibotiibi iká jonibo maton-haresti iki, jatianra jainmashaman aaboxon maton jato keyoti iki.

²⁴ Jatón apoboribira moa maton jatoaresa ikax, mato naman ikanti iki, jatian maton jato keyoara nato nete-meax tsoabi jatoakin shinanni itima iki. Maton jato akára tsonbi tewantima iki, jaskáaxonra akonbireskin maton jato keyoti iki.

²⁵ Jatón diosbo jisaakin akana jawékibora maton menoti iki, ikaxbi jan rapoa oro itan koriki biax jayá iti shinanyamakanwe; jaskaraton keenti shinanbaonra mato jakonmain pakénake, maton jaskara akára Ibon oinna jakonmabires jawéki maton aká iti iki.

²⁶ Jaskara iken, jakonmabires jawékibo maton xobon boyamakanwe, matoribira keyónake. Jabora moa keyokin ras ati iki, ja jawékibora jakonmabires iki ixonra maton shinanti Jake.

Jonira jawekiatininbicho jayamake

8 ¹Ja en yoia senenhati joibo akí axekanwe, jaskatax mato janon, westíora jema icha jonia mato inon, ja

maton rekenbo Ibon meniti yoini mai maton jato bichínnon.

² Shinankanwe ja chosko chonka baritia senen, tsoa jonibi jain jaama mananman iká bain mato Ibon nimaa, mato msá tenemaa iki, jainxon jaki koshia mato onannoxon mato tanaa iki, jaskáaxon matonki ati iki jan yoiabo senenhakin, o matonki atima iki ixon onannoxon.

³ Jatianra masá tenemaribaxonbi, jawékiatinin mato imaa iki, japekáora mato maná jawékiamaa iki, matonbi itan maton rekenbaonbi onanama piti, jaskáaxonra mato onanmaa iki, jonira jawekiatininbicho jayamake, jatibi ja Ibon kexakameax pikotai joinribira joni Jake ixon.

⁴ Ja chosko chonka baritia senenra maton chopá payóyamaa iki, maton taeribira soo iamaa iki.

⁵ Onankanwe, papan jawen baken jakonma akaitian akai keskáribiakinra, maton Ibo Diossen mato ponteá iki.

⁶ Jaskara iketian, maton Ibo Diossen ja senenhati yoia joibo senenhakanwe, kikinman rabikanwe, jainxon jan mato onanmaa joibo chibankanwe.

⁷ Ibonra jakon mai ikain mato boai, ja maira icha weanya iki, mai teshanpa betan mananboribira Jake, jainra jene jokonai kinibo Jake, jawetianbi tsosinyosma jene pononaiboribira Jake;

⁸ Ja mainra Jake trigo, cebada, uva waibo, higuera, kokoti granadobo, olivobo jainoax mishkin.

⁹ Ja mainko moa kaaxa, jawekiatinin yoroni ja shinanni mato iitima iki, wetsa jawékibaonbi yoronkin maton shinantira yamake, ja mainmea makanbo ikainoara maton yami nokoti iki, jainoax ja mainkonía mananbo ikainoara maton cobre tsekati iki.

¹⁰ Ikaxbira moa piax potota pekáo, mai jakon mato menia iketian, maton Ibo Dios maton rabiti iki.

Dioski shinanbenotima jato yoia

¹¹ Maton Ibo Dioski shinanbenonaketian koiramekanwe. Ja maton anon ixon

rama en mato yoia, ja senenhati koshi joibo, ja koshibaon yoia joibo, ja esekan yoiai keskábo jeneyamakin senenhakanwe.

¹² Jawetianki moa piax mato potóshaman ikai, jainoax maton aká jakon xobobaon mato jaai,

¹³ jainxonribi maton wakaboyabi maton carnerobo kaia maton oinnai, jaskáribiakin oroyabi plata ichabires maton bia iti iki, jainoaxibi jatfibi maton meskó jakon jawékibo kaia ointaan,

¹⁴ ikonbiresi jaskaraton rabíyamkanwe, itan maton Ibo Dioskiribi shinanbenoyamakanwe, Egiptonko ikonbiresi yankabires yonokaatai iketianra, mato jainoa pikoa iki;

¹⁵ tsoa jonibi jain jaama manan ani onsá ikainra mato nimaa iki, ichabires retemis ronoyabi ninbobo ikainko, jainoax jain onpax yamanko. Jaskara ikenbira shanka chorish ikainoa onpax jokonha iki, jaskáaxonra mato xemaa iki,

¹⁶ jainxonra tsoa jonibi jain jaama mananmanxon mato maná jawékiamaa iki, ja pitira maton rekenbaonbi onanama iká iki, mato onitsapimaa iki, jaki koshia onannoxon mato tanaa iki, jaskaapekao mato jakon inon ixon.

¹⁷ Jawekeska ixonra maton shinanake: 'Nato jatfibi icha jakon jawékibora non koshinbi non biabo iki' ixon.

¹⁸ Maton Ibo Diossa maton shinanti iki, ja jawékibo maton binon ixon jan mato koshi menia iketian. Jaskáaxonra ja maton rekenbo betan ja senenhabe-konti joi aní, mato betan senenhaa iki.

¹⁹ Ikaxbi mato iti iki, maton Ibo Diossen shinan benoti, jaskaxon maton ati iki, wetsa diosbo ikonhaxon chibankin, jainxon maton ati iki jabo rabikin, rama nenoxon peoxonra en mato ikon yoiai, jaskara akáxa jatfibi mato keyóti iki.

²⁰ Ja kakin maton nokoboai maibotiibi iká jonibo, Ibon jato keyoboai keskáakinra, maton Ibo Dioski yoitimaketian matoribi keyoti iki.

Israelma riki jatoaresai Diossiki jan jatoaresa

9 ¹ Ninkákanwe, israelita jonibó: moa jatian maton Jordán paro shitatira nokóke, ja maibotiibi iká jainoa jonibo, mato xewina ichabo, itan koshibiresbo ikax, jaton ani jemabo keyá chikébaon kateaketanabo ikenbi, reteanankin jatoaresxon ja maibo iboakin bitankanwe;

² jain jaabora ani joni Anacnin chiní bake ikax, ani itan keyá jonibo iki, jaskara ikanaitian ja yoií iká joira maton moa onanke: '¿Tsonmein ja ani joni Anacnin chiní bakebo jatoaresti iki?' iki iká.

³ Ramara maton onanti jake, maton Ibo Diossenra mato bebon kakín, chíi tiri keyomis keská ixon, ja maibotiibi iká jonibo jato keyoboti iki, itan jato onitsapimati iki. Reteananatiibira jainoa maton jato potati iki, ishtonbiresa maton jato keyoti iki, mato jaskáamati moabi Ibon yoini keskáakin.

⁴ Maton Ibo Diossen, mato bebomea jato potaketianra mato itima iki: 'Írake noa jakon iketianra Ibon nato mai ibo inon ixon noa menike', iki. Jaskáakin Ibon jato potaara, jaton jakonma aká kopí iká iki.

⁵ Ja mato jakon kopima, itan maton jakon akai kopimara jaton mai maton iboakin biai; mato bebomea Ibon jato potaira jaton jakonma kopí iki, itan ja maton rekenbo Abraham, Isaac, Jacob jaskara jato axonti yoini ixon, ja senenhakin akai iki.

⁶ Matonra onanti jake, mato jakon kopima riki ja jakon mai ibo inon ixon, ja maton Ibo Diossen mato meniai, matora maton keena keskáres akaibo iki.

Horeb mananmameax Israel jonibo yoitimata (Ex. 31.18—32.35)

⁷ Ja tsoa jonibi jain jaama mananmameax, maton Ibo Dios bechitei mato yoitimanira, jawetianbi mato shinanbenotima iki. Ja Egiptonkoniax

pikonontianbi peokootax neno nokotai senenra, jatíbitian mato yoitima ikana iki.

⁸Ja Horeb mananmanxonra, maton ja Ibo sinámaa iki, jatianra matoki ikonbiresi sináxon moa mato keyoti iká iki.

⁹Makan tablabo biira ea mananman mapeta iki, ja mato betan senenhabe-konti aká joi jain wishakaata tablabo, jatianra chosko chonka nete itan chosko chonka yamé, piamaibi itan xeyamaibi ea jain iká iki.

¹⁰Jatianra Ibon, janbi jain wishaa makan tabla rabé ea menia iki, ja mananman noa tsinkita inontian chii meranxon mato yoia joibora, jatíbi jain wishaa iká iki.

¹¹Ja chosko chonka nete, itan chosko chonka yamé winóketianra, mato betan ja senenhabe-konti joi jain aká makan tabla rabé, ea menia iki,

¹²jatianra ea yoia iki: ‘Katanwe, nenoax ishton ipakewe, ja Egiptonkonía min pikoa jonibora yoitimaxon moa wetsa shinan akanke. Jaskara ati en yoia joira ishtonbires jenekanke, moara senenhamakanai, jaskákinra yami charaaxon jatonbi ja rabiti jawéki akanke’, akin.

¹³Jainxon ea Ibon yoiribia iki: ‘Enra moa oinke nato jonibora ikonbires jaton keena keskáres akaibo iki.

¹⁴Oke iwé, en jato keyobanon, ja shinantimaakinra nato mainmea en jato keyoai; ikaxbira miibakea en akai imakin koshi jonibo, itan jato xewina icha ikantiakin’, akin.

¹⁵Ja manan chii tiritainkoníax ea ipakenontianra, nokon mekenman axon, jato betan ja senenhabe-konti joi jain iká tabla rabé en bea iki.

¹⁶Ikaxbi mato Iboki ochaa oinxon, itan maton yami charaaxon matonbi waka bake aketian, jainxon Ibon jaskara ati yoiabo chibankin maton jeneketianra,

¹⁷ja en bea makan tabla rabé en besheaa iki, jainxonra mato bebonxon en beshéakin roroa iki.

¹⁸Japekáora ea Ibo bebon chirankoota iki, jatianra moatianbi en jaskáakatitai keskáakin, chosko chonka nete, chosko chonka yamé en piamaa iki, itan en xeyamaa iki maton ocha aká kopi, jaskaraton jakonma shinanmaxonra maton Ibo sinámaa iki.

¹⁹Já sináketianra ea rateta iki, jatianra onantibiresi matoki ikonbiresi sinata iki, mato keyokasnon kaman. Jaskáxonbira jakiribipari ea Ibon ninká-xona iki.

²⁰Aarónkiribi ikonbiresi Ibo sinata iki, jaskákinra retekasa iki, ikaxbira ayamanon ixon en já kopí yokata iki;

²¹jainxonra ja akáx mato ochaa matonbi aká waka bake, yatantaanan en chiiki potaa iki, japekáora en renea potoketian, ja mananmameax joa weanman en nepota iki.

²²Jainxonribira ja Taberá, Masat, Quibrot-hataava ikainxon Ibo maton sináma iki.

²³Jatianra jan mato meniai mai bii, Cades-barnea ikainoax kati mato Ibon yoiabi, jawen joi ninkakashamai mato jaki yoitimaa iki, jatianra jaki koshikashamai jaki yoiti itin mato keenyamabobia iki.

²⁴¡En mato onannontianbira, Ibon yoia atin keenmabo mato iká iki!

²⁵Ibon mato keyokasaitianra, chosko chonka nete itan chosko chonka yamé, Dios bebon ea chirankoota iki;

²⁶jatianra eaparikaya ninkawe akin en aká iki: ‘Ibó nato jonibo jato keyoyamawe, minnabo riki, min kikin shinanmanra min jato xabaa iki, min ani atipana koshinra Egiptonkonía min jato pikoa iki.

²⁷Ja min yonotibo Abraham, Isaac, Jacob shinanwe. Nato jonibo jaton keena keskares akaibo ikenbi, jaton jakonmabo itan jaton ochabo shinan-yamawe,

²⁸jatianra jainoa min jato pikoni mainmea jonibo itima iki: Moatianbi jato meniti yoini mainkora Ibon jato

jikimati atipanyamaa iki, jato omisai kopíra, nenoa jato pikoxon tsoa jonibi jain jayamainko jato mawámatin keena iki, iki.

²⁹Ikaxbira jabo min jonibo iki, min-nabo riki, min ani koshi jishtiaxonra Egiptonkonía min jato pikoa iki', akin.

Ja senenhabe konti joi benaakin aká

(Ex. 34.1-10)

10¹Jatianra ea Ibon yoia iki: 'Ja reken iká jisábiakin minbi rabé makan panchaaxon tabla awé, jainxon westíora jiwi bonantiribi awé, jainoax ebé yoyo iki, mananman mapéwe.

²Ja min toeyantana reken makan-baon iká joiboribira nato rabé makan panchakan en wishai, jabora ja ani bonanti meran min benxoati iki', akin.

³Jaskaketianra, acacia jiwi en ani bonantia iki, jainxonra en rabé makan panchaaka iki, jabo akáxa jayá ea mananman mapeta iki.

⁴Jatianra Ibon ja tablabaoon chonka ja senenhati joibo wishaa iki, ja mananman jatíbi noa tsinkita inontian, chii meranxon rekenhakin mato yoyo anontian ayantana keskáakinshaman-ribo. Jabora ea menia iki,

⁵Jatianra mananmameax ea ipakea iki; jainxonra ja makan panchabo ani bonanti meran en aká iki, Ibon jaskáati yoia keskáakin, jaskara ikaxa rama kamanbi jainpari iki", ikira Moisés iká iki.

⁶(Beerot-bene-jaacán ikainoaxa israelitabo moa bokana iki ja Móserain, jainoaxa Aarón mawata iki, jatianra moa miinkana iki, jaskáketianra jawen bake Eleazar jawen toan sacerdote iká iki.

⁷Jainoax pikotax Gudgoda ikain bokana iki, ja Gudgodainoaxa, Jotbatahain bokana iki, ja mainra icha onpax jake.

⁸Jatianshamanra ja Leví jonibo Ibon jato katota iki, ja senenhabe konti joi jain iká Ibon ani bonanti bokánon

ixon, itan já bebonxon já rabiaibo ikanon ixon, jainxon jawen janenko, jakon ikánon ixon jato jakon shinanxoni yoyo inon ixon, jara ramatian kamanbi jabaon akai.

⁹Jakopíra Levitabo jaton wetsabo xaran jawe maiomabi ikanai, jaton anibaona jatíbitian iboati mai bikanara yamake, ja Ibobi riki ja jatíbitian jayáti jaton bíá, ja moatianbi jaskara iti Ibon jato yoia keská.)

¹⁰"Chosko chonka nete, itan chosko chonka yaméra mananman ea iká iki, ja rekeni inontianra ea jaskáribia iki, nato jakiribi inontian en yokatara, Ibon ea ninkáribia iki, jakopira mato keyotinin keenyamaa iki,

¹¹jaskákinra ea yoia iki: 'Katanwe, benxokaaxon jato iotanwe, ja moatianbi maton rekenbo meniti en jato yoini mai jato bichinax, jain mato janon' akin.

¹²Jatian ramakan, israelitabó, ¿Jawe atiki mato Ibo Diossen yokatai? Jawemakan mato jakires rakéti, itan jatíbi jan yoiabores akin maton jene-tima; jatíbi maton shinanyaxonbi maton noiti, itan jatíbi maton kayayaxonbi maton rabiti,

¹³jainxon jakon janoxon jan yoia joibo, itan jawen esébo maton senen-hati.

¹⁴Shinankanwe, maton Ibo Diossena riki ja naibo, itan ja nai kikin keyábo, jainoax ja mai itan jatíbi jain ikábo.

¹⁵Jaskara ikenbira maton rekenbaon keenxon, Ibon jato noia iki, japekáora ja mato jaton chiní bakebo katota iki, wetsa jemabo xamea, jaskara iti iketian mato akára rama non ointi atipanke.

¹⁶Ja onanti inon ixon jato betan senenhati aká joi, maton jointiain akanwe, itan maton keena keská akin moa chibanyamakanwe,

¹⁷jaskara ikaxa ja maton Ibo Dios, diosbaon Dios iki, itan ibobaon Ibo iki, jara jabicho jatíbi xewina koshi Dios iki, jara koshibires itan onsá iki, jatíbira

senenbires jato jakonhai, tsonbira kopíaxon jawéki amati atipanyamake,

¹⁸kachiana itan benomaatara atikes-kabiakin jato jakonhai, jainxonra ja mato xaran iká wetsankoniach joa joni noixon, ja jawékiati betan ja saweti meniai.

¹⁹Jaskara iketian ja wetsankoniach joá joni noikanwe, matoribira wetsankoniach Egiptonko kaa iká iki.

²⁰Maton Ibo Dioski rakékanwe, jainxon jabi chores rabikanwe; ikon-shaman ponté ixonkanwe, jainxon jawetianki akonkin senenhati ixon maton jato yoiai, jawen janenko akanwe.

²¹Jaskara ikaxa Dios iki ja maton rabiai, jara maton Dios iki, ja ani jawékibo itan ja ratéti jawékibo jan aká maton oinnara, mato kopí aká iká iki.

²²Maton rekenbo Egiptonko nokókanontianra, kanchis chonka jonibichores ikana iki, ikaxbi ramara maton Ibo Diossen kaimaa, mato naikanmea wishtíntii icha iki.

Jainxonbichores Dios rabiti

12¹Natobo riki ja esébo, itan ja koshibaon pikoa joibo, ja maton rekenbaon Ibo Diossen, mato meniai mai biach jain jaxon, jain senen mato jaai kaman jatfibtian ja esébaon yoiai akí mato axeti.

²Jato mai bichinxon, jainoa maton jato potaboai jonibaon jaton diosbo jainxon rabikanaibo, jatíbi keyokin ras akanwe: ja mananmameabo, ja mai matokan ikábo itan ja ani jiji naman ikábo.

³Ja makan tsamánkanabo reokanwe, ja makanbo beshéakin rorokanwe, ja rabikanai jiji xatebo tsinkixon menokanwe, jaton diosbo jisáakin akanabo keyokin ras akanwe; jaton diossen janebaon moa shinanbenokanwe.

⁴Jabaon akai mawakinres maton Ibo Dios rabiamakanwe.

⁵Mato jonibo xarameara, westiora tsamá maton rebobo ikain, jain jawen

jane iti Ibon katóti iki, jatianra Dios rabii jain mato kati iki.

⁶Jainxonra já axonkin yoinabo retexon maton keyokin menoti iki, chonka jawekiainoa westiorabo Ibo menikin maton boti iki, ja kopíati jawekibo kopíakin maton jain meniti iki, meniti yoia ixon itan matonbi keenxon jaweki menikin, maton jain boti iki, ja reken pikota waka bakebo, itan ja carnero bakeboribi maton jain boti iki.

⁷Maton Ibo Dios bebonxora maton piti iki, jatianra maton Ibo Diossen mato jakonhakin shinanxona, teexon maton aká yoabo jawékiai, maton rarebobo betan mato raroti iki.

⁸Jain ixonra rama westíorabaon jaskara aká jakon iti jisá iketian, nenonxon maton akai keskábo maton atima iki.

⁹Matora ja Ibo Diossen mato meniti jakonshaman jati, iboakin bitinko noko-tamapari iki.

¹⁰Ikaxbi ja Jordán shitabaini kaax, ja Diossen mato meniti mainko jaaxa, jan mato kateaketana maton rawiboiba-keax moa xabakaata ikax, mato jawebi rakétima iki,

¹¹jatianra jain jawen jane iti maton Ibo Diossen katotainko, jatíbi ja ati en mato yoiabo boxon maton meniti iki: jashaman axonkinra, yoinabo retexon maton keyokin menoxonti iki, chonka jawekiainoara westiorabo maton meniti iki, ja kopíati jawekibora maton kopíati iki, itan jatíbi jawéki ja Ibo meninoxon katotabora, maton meniti iki.

¹²Jainxonra maton Ibo Dios bebonxon maton fiesta ati iki, maton bakeboxaxon, itan maton yonotibo betan, maton bia keskáakin jawe maibi iboakin biamá iketianra, mato xaran iká Levitaboribi maton fiesta akinti iki.

¹³Matonra Ibo yoina menoxonkin, jainxon atima ikenbi wetsankoxonbires anake, koiramekanwe;

¹⁴ja maton Ibo Diossen, mato jonibo tsamá maton rebobo ikain, jain jawen

ikainxonbichoresa maton ati iki. Jatíbi ja ati en mato yoiabora jainxon maton senenhati iki.

¹⁵ Jaskara ikenbira, wetsatianbires inonbi inaati yoina retexon wetsa jemankoxonbires maton piti iki, maton Ibo Diossen jakonhakin icha yoina mato meniara, icharibi maton piti iki. Benxokaata, iamax benxokaatama ixonbira, chaxo nami akai keskáakin jati-xonbi maton piresti iki.

¹⁶ Ixonbira jawen jimi maton pitima iki, ja ayamakinra maiki maton chikoti iki.

¹⁷ Ja mato jain jaa jemankoxonra maton pitima iki, ja chonkankoniabo westíora tsamá trigo maton menia, jainxonribi ja maton uva xeati, xeni, jainoax ja reken pikota waka bakebo itan carnero bakebo, jainxon maton pitimaribi iki, ja Ibo meniti yoia jawekibo, itan ja matonbi shinaxon meniai jawékiboribi.

¹⁸ Jaskarabora maton ati iki Ibo Dios bebonxon, jainxon jaskáati jan katotainxonbichores; jaskarabo Ibo bebonxon akira, maton bakeboyabi maton yonotibo, itan mato xaran jaa Levitabo betan mato rarotiki, ja maton teexon aká ikábo akí.

¹⁹ Ja main jaxonra, jawetianbi Levitabo maton potatima iki.

²⁰ Jaskáati yoia ixon, maton Ibo Diossen, maton mai ani itiakin mato tekixonketianra, nami pikaskin wetsatianbires maton piti iki.

²¹ Jain jawen jane iti maton Ibo Diossen katota, mato ikainoax ochó iketianra, ja Diossen mato menia wakabo betan carnerobo retexon, jain mato ikainxonbi, maton keena keskáakin maton piresti iki, jaskáati en mato yoia keskáakin.

²² Chaxo nami akai keskáakinra benxokaatama ixonbi maton piresti iki.

²³ Ixonbira, jawekeskáaxonbi jawen jimi maton pitima iki, ja jimira jan jati iki; jaskara ikenra ja nami pikin, jan jati jimiribi maton pitima iki.

²⁴ Ja jimira onpax akaikeskáakin maiki maton chikoti iki.

²⁵ Ja piamakanwe, jatianra Ibon oinna pontéshamanres jakon akáx, maton bakeboyabi mato jakon jati iki.

²⁶ Ja jawékibo meniti maton shinanna, itan ja meninoxon maton yoiabora, jainxon meniti Ibon katotainxon meninoxon maton boti iki,

²⁷ jatianra jainxon, ja maton Ibo Dios axonkin makan tsamana pekatenxon, ja maton meniai yoinabo maton keyokin menoxonti iki. Ja maton meniai yoinabaon jiminra, ja maton Ibo Dios axonkin makan tsamana maton rashó ati iki, ikaxbi jawen namira maton piti iki.

²⁸ Ja nato en mato yoiabo ninkakanwe itan jatíbi senenhakanwe, maton bakeboyabi jatíbitian mato jakon janon, Ibo Diossen oinna ponté itan jakon akaibo ikax mato jaskara inon.

²⁹ Ja maton jato bichinti mailbotiibi ikainoabora, maton Ibo Diossen jato keyoti iki, jatianra jaton maibo bjax mato jain jati iki,

³⁰ ja mainmeabaon aká chibanax jakonmain pakénaketian koiramekanwe, jaton diosbo matonribi rabiti shinanya ikax, jain boyamakanwe.

³¹ Jaskáaxon maton Ibo Dios ramiamakanwe, ja jonibaon jatíbi jan keentima jakonmabires jawékibo jaton diosbo rabikin akanaitianra, Ibon teneti atipanyamake, jaskati ikonbiresi jakonmao kaxonra, jaton bakebi retexon menoxonkana iki.

³² Jatíbi ja ati en mato yoiabo jatíbitian akí axekanwe, jawebi tekikin yoiamakanwe, jain yoiabo jawebi bichinyamakanwe.

13 ¹ Westiora profeta, itan jaskara iti namá meran oinxon yoiái joni, mato xaran pikóxon mato yoiti iki, ja oinxon onanti, itan jaskara iosma jawékira ikai ixon,

² jatian jan yoia keská ikonketianra mato yoiti iki: ‘Ja maton onanama wetsa diosbo chibanon akanwe; jabo rabinon akanwe!’ akin.

³Mato jaskáa, ikonhayamakanwe. Maton Ibo Diossenra mato tanakasai, jatíbi maton shinanyaxonbi, itan jatíbi maton kayayaxonbiki maton noia ixon onankaskin.

⁴Maton Ibo Diosbicho chibankanwe, jainxon jaki rakékin jakon ixonkanwe; jan ati yoia joibo senenhakanwe, jawen joi ninkaxonkanwe, jainxon rabikanwe; já betanbi jakanwe.

⁵Ja profeta, itan ja namá meran oinxon jaskara iti yoiai jonira moa reteti iki, Egiptonko yanka yonokaataibo mato ikenbi, jan mato jainoa pikoa maton Ibo Dioski yoitimanon ixon mato esea kopí, itan maton Ibo Dios moa maton chibanyamanon ixon mato jenemakasa iketianribi. Jaskáaxonra matoiba jakonma jaketian maton keyoti iki.

⁶Atiki ja min kikin wetsanbi, min benbo baken, min bake ainbaon, min noi awinin, ikoni mia jabé raenanai joninbi, ja minbi itan min rekebaonbi onanama diosbo rabimakaskin, paraanan jonéshoko mia teakankin,

⁷Ja diosbora ja jemabotiíbi iki, jabora ochómabo itan ochóboribi iki, nato mainra jatíbiain iki,

⁸Já keenaibo axonax parameeyamawe, jan mia yoiabo ninkáxonyamawe; jaon masá shinanyamawe, jainxon paranaxonyamawe;

⁹jaskáayamakin retekayawe. Minparira peoti jake, ja min aká pekáora jatíbi ja jemamea jonibaon ati iki.

¹⁰Egiptonkonixax yanka yonokaataitan, mia jainoa tsekaa ikenbi min Ibo Dios mia jenemakasa iketian, mawatai kaman makaman tsakawe.

¹¹Jaskaketian onantaanan rakéxonra jatíbi Israel jonibaon, jaskara jakonma jakiribi akantima iki.

Profeta joti yoií iká

18 ¹⁴Ja jato bichinax mato jain jaai kaai mainkonía jonibaonra, ja rama jaskara iti yoiabo, itan shinanmanres jaskara iti onanxon yoiabo

ikonhakanai, ikaxbi matora maton Ibo Diossen jaskara jawéki amayamai.

¹⁵Maton Ibo Diossenra, mato xarameabi westiora profeta ea keskaribi imati jake, jara maton joi ninkáxonti iki.

¹⁶Horeb mananmaxon ja Ibo Dios maton yokáni kopí nato jawéki ikára ikon iki, jain jatíbi mato tsinkita netenra maton yoia iki: ‘Non Ibo Diossen joira non jakiribi ninkakashamai, nato ani tiritairibira mawánaketian non oinkashamai’, akin.

¹⁷Jatianra Ibon ea yoia iki: ‘Ja yoikana jakon iki.

¹⁸Enra mia keskaribi iti westiora profeta jato xaranmea imai, ja jonira jaton kaibo iti iki, janra jaskara yoiti en yoiabo jato yoiti iki, jaskara akannon ixon en yoiketianra, jashamanribi jan jato yoiti iki.

¹⁹Ja Profetanin nokon janenko rama iti yoiabi, jawen joi ninkáxonyamabora, enbi jato masá tenemati iki.

²⁰Ikaxbi jaskara yoiti en yoiamabi, jawen shinanmanbi rama iti nokon janenko yoiai Profeta, jainoax jawebi jaskara jato yoiwe akin en akamabi yoiai, iamax wetsa diosbaon janenko yoiabora, moa retekanti iki’.

²¹Jatian atiki maton shinankin: ‘¿Ja yoiara Ibon joima iki ixonki jawekeskáaxon non onanti iki?’ ixon. Neskáaxonra maton onanti iki:

²²Ja profetanin Ibon janenko yoiabi ja yoia eská senenyamakettianra, Ibon yoiama moa onanti iti iki, ja profetara jawen rabí shinanman imaa yoyo iresa iti iki; jaskara iketian jaki rakéyamkanwe.

Jatoki jansoi yoyo ikaibo jaskaati yoia esé

19 ¹⁵Westíora jonin jato retea iamax jakonma aká, westíoraxonbicho yoiara, non jato ramiati atipanyamake. Rabé iamax kimishaxon akonkin oinxon yoiaparira ikon iti iki.

¹⁶ Jakonma joni ikax wetša joniki jansoira iti iki, atima jakonma jawé-kira ake iki,

¹⁷ jatianra ja join ianana joni rabé kati jake Ibo bebon, sacerdotebo bebon, jainoax ja netebaon jato ikinni iitai joi benxoai koshibo bebon.

¹⁸ Ja jawékiki ikon iki ixonra, ja joi benxoai joni koshibaon onanoxon oinkanti jake, jatianra ja wetša joni yoi jansoa onanti iketian,

¹⁹ jan ja wetša joni masá tenemakasa keskáribiakin, ja joni masá tenemati iki. Jaskaaxonra matoibakea jakonma maton keyoti iki.

²⁰ Maton jaskáaketian onanaxa, jati-ribibo rakékanti iki, jatianra jaskara jakonmayora jawéki jakiribi akantima iki.

²¹ Jato noibayamakanwe, jato reteketian kopikin reteshokokanwe; jato betoshketian kopikin betoshshokokanwe; jato xeta tsekanketian kopikin xeta tsekanshokokanwe; jato mexteketian kopikin mexteshokokanwe; jato taxteketian kopikin taxteshokokanwe.

Ainbo potati esébo

24 ¹ Jonira ainbo betan wanoti iki, ikaxbi iká pekáo oinna jabé jakon jatima iketianra, moa jaon keenyamakin westfóra kirika wishá, enra mia potai iki iká menixon, jawen xobomea moa raanti iki.

² Ja ainbora, moa xobomeax pikota pekáo wetša joni betan benoti atipanke,

³ ikaxbi ja wetša pekáo bia jawen benen atiki, omisxon enra mia potai iki iká kirika wishá menixon, jawen xobomea raankin, iamax ja chiní bia jawen bene mawáti iki,

⁴ jatianra jawen reken bene ikátonin, jaskara kerás iketian jakiribi ja ainbo biti atipanyamake, jaskara akára Ibon oinna ja omistibires jawéki aká iti iki, ja iboati mai ja maton Ibo Diossen mato menia, iresabires jakonma imayamakanwe.

Joni ramiatima esébo

⁵ Wanoa bená ikaxa, joni retea-nantiain katima iki, westfóra baritia senenra ja senenhati wetša teebo maton amatima iki; jaskataxa jatio basi jawe ayamai jawen xobon iti iki, jawen awin raromati kopí.

⁶ Mia ribinkana tsoabi jawen meke-manbi jan reneti, itan jawen reneti makan jato bichinyamawe, maton jaskaara ja mato ribina kopí jawen jati maton bichina keská iti iki.

⁷ Jabé israelita joni ikenbi yatanxon jawen yanka yonoti iti, iamax jaon maronoxon boaitian meraxonra, ja joni moa reteti iki, jaskáaxonra matoibakea jakonma maton keyoti iki.

⁸ Lepra isin jaketian, sacerdote Levitabaon mato yoiabo akonkin senen-hakanwe. Jabo jaskara ati en yoiá keskáshamanra jatíbi maton ati iki.

⁹ Egiptonkoniax pikotax mato bain kaaitian, maton Ibo Diossen María aní shinankanwe.

¹⁰ Jaribi banenoxon ribinkin mibé jonin mia jawéki bichinaitian, jawen xobon jikixon ja kopíai kaman iti jawen jawéki, jawebi bichinyamakanwe.

¹¹ Jemanxonbi manakanwe, ja mato potaxonai jawéki abanon janbi pikokin ixon.

¹² Jawebioma joni ixon, ja mato ribinkin bichinai kopíai kaman, jawen rakóti matoiba iti mato meniaitian biax, yametai kaman jayá iamakanwe;

¹³ Jan oxai rakoti iketianra moa bari jikiaitian maton banexonti iki. Jatianra jan mato jakon inon ixon shinan-xonti iki, jaskáaxonra maton Ibo Dios bebonxon jakon jawéki maton aká iti iki.

¹⁴ Jawékioma ikax onitsapitai joni yonoax jawékiá iamakanwe, basia-makin kopiákanwe, maton kaibo iamax wetsankonia joa joni inonbi, maton jemanko jaa jaskáayamakanwe.

¹⁵ Teeketian bari jikiamabi ja netenbi kopiákanwe, jawebioma ikaxa jan jati

kopi ja koriki maxkáke. Maton jaskáya-maketianra matoki jakonma shinanni, Ibo keshani saí iti iki, jatianra ja ocha maton iboati iki.

¹⁶ Jatón bakebaon jakonma aká kopira, ja papabo retetima iki, jatón papabaon jakonma aká kopíra bakebo retetima iki, westíforabora jatón ocha kopíbiribi mawáti iki.

¹⁷ Wetsankoniáx joá jóni, itan ja kachianabo atima keskáakinbo ayamakanwe, benomaataton mato ribinaitian, ja kopíai kaman matoiba iti jawen chopá bichinyamakanwe.

¹⁸ Egiptonko kikinni yanka yonokaataibo mato ikátiai shinankanwe, jainoara maton Ibo Diossen mato tsekaa iki; jaskákinra jatíbi ja nato jawékibo senenhati en mato yoiái.

¹⁹ Matón wainkonía trigo tsekakin, westífora senbó bimi benoax banéxon biamakanwe; ja mato betan jaa wetsankoniáx joa jonin bibanon, iamaxon ja kachianatonin bibanon, iamax ja benomaataton bibanon, jatianra jatíbi maton tee akainkobo, maton Ibo Diossen mato jakon shinanxonti iki.

²⁰ Olivos jiwinkonia aceituna tsekakin, ja moa maton jainoa tsekaa ponyain maton benoa aceitunabo tsekanoxon benayamakanwe; ja wetsankoniáx joa jonibaon bibanon ja aceitunabo, ja benomatabaonribi bibakanon.

²¹ Ja uva jawen jiwinkonia tsekakin maton benoabo binaxon, ja jiwibotiibi jakiribi benayamakanwe, ja uva bane-tabora wetsankoniáx joa jonibaon biti iki, kachianabo betan benomatabaonribira biti iki.

²² Shinankanwe matoribira Egiptonko kikinni yanka yonokaataibo iká iki; jaskara kopíra en mato yoiái, jatíbi ja ati en yoiabo maton senenhanon ixon.

25 ¹ Jawetianki jóni rabe join ianananbekonai, jatianra ja joi benxoai jóni koshibo tsinkita bebon kati jake, jabaon jato oinxonon ikax, jatianra jan jakonma akáma onaxon,

jabaon yoiti iki natonra jakonma akáma iki ixon, jatian jan jakonma akábiribira, natonra masá teneti jake ixon yoikanti iki.

² Jan jakonma aká kopi rishkiti ikenra, main rakanxon ja jakonma aká betan senenribi, já bebonxon rishkiti joi benxoaitonin yoiti iki.

³ Jawekeskaxonbira chosko chonka winomatan jato rishkitima iki, mato keskáribi jóni ixonbira bebonbires masá teneax, jakonmairaton shinanmeenake.

⁴ Wakan bero xemeaitian xenexshamakanwe.

Wayonman jane keyómatima

⁵ Jawen wetsa betan ja xobonbicho jabékona ixonbi, wetsan mawákin jawe bakebi potabainyamaketianra, ja benomaata ainbo, wetsa jóni jawen benen rareboma betan benotima iki. Jawen beneitsara jawen bene iti biti iki, jaskáaxonra ja beneitsa ixon ati jawekibo jabé senenhati iki.

⁶ Ja ainbobaon reken bakera, jawen wetsa mawataton janen ati iki, jaskáaxonra Israel jonibo xaranmea jawen jane keyómatima iki.

⁷ Ikaxbi ja jóni jawen awinwetsa betan wanokashamaitianra, jainxon jato joi benxoaxonkanainko ja ainbo kati iki, jainxonra jóni koshibo yoiti iki: ‘Nokon beneitsara jawen wetsan jane Israel jonibo xaranmea keyóyamai jatin keenyamai; ja nokon beneitsa ixon atira jan ebé senenhakashamai’, akin.

⁸ Jatianra ja jemamea jóni koshibo, ja jóni kenaax jabé yoyo ikanti iki, ja ainbo betan wanotinín kikinni keenyamaitianra,

⁹ ja jóni koshibo bebonxonbi jaki ochómakainxon, jawen awinwetsan ja jonin taenkonía jawen sandalia bichinxon, betoshba axon yoiti iki: ‘¡Jawen wetsa bakeaxonkashamai jonira jaskaati iki!’ akin.

¹⁰ Jatianra Israel jonibo xaran, ja jonin rarebobo janekanti iki, ‘zapato-yomabo’, akin.

Reken iká bimibo Dios meniti

26 ¹Min Ibon, ja iboanon ixon mia menia mainko jiki ax moa jain jaxonra,

²Ja main min banaa reken iká bimibo min tsekaa, westíora tasakan axon min boti iki, jain jawen jane iti ja Ibo Diossen katotainko.

³Jatianra jain iká sacerdote min kaxon yoiti iki: ‘Ramara en akai nokon Ibo Dios bebonxon onantiakin yoikin, ja non rekenbo akonkin meniti ixon Ibon yoini mainkora ea moa jikike’, akin.

⁴Ja min menia tasá bixonra sacerdotenin, jainxon min Ibo Dios jawéki meniti makan tsamana bebon ati iki;

⁵jatianra min Ibo Dios bebomeax neskara joibo mia yoyo iti iki:

‘Nokon reken papa arameobora, westíora tsamá ichamashoko wetsankobo boanhatanaibo iká iki,

Egiptonko boaxa jain jaai banékana iki,

jainoaxa ani jema banetax, kikin koshi itan kikin icha kaikana iki.

⁶Jaskara ikenbira, egipciobaon noa jakonmaakana iki, akonbireshkinra noa masá tenemakana iki, jakonmaakinbires yonokinra, noa onitsapimakana iki.

⁷Jatianra ja non reken papabaon Ibo Dios, noa akinnon ixon non yokata iki, jatianra non yokatabo noa jan ninkáxona iki, jan oinnara noa jawebiomabires iká iki, ja non akai teebora jakonma iká iki, jaskáakin noa akana non masá teneabira, jakonmabires iká iki;

⁸jawen ani koshira pikoa iki,

jaskáaketianra jawetianbi jaskara iosma ani onsá jawékibo winota iki,

jaskara meranoara, Egiptonkonია pikoxon,

⁹nato neno noa bea iki, jaskáaxonra jatíbitian jain icha jawékiati, jaainko noa bea iki.

¹⁰Jaskara iketian riki, ja main banaa reken iká bimibo ea Ibon menia rama en bea’, iki. Japekaora jatianbi min Ibo Dios bebon ja tasá akáx, jan oinketian rabii mia chirankooti iki.

¹¹Jaskaa pekáora min fiesta atiki, mia itan ja min rarebobo, jatíbi jakon jawékibo min Ibo Diossen mia menia kopí. Mia raroaitianra Levitabo betan wetsankoni ax joax mato xaran jaa joni-boribi, miibetan raroti iki.

Jawéki chonkankonia westíorabo meniti

¹²Jawetianki jawen kimisha iti baritia nokotai, jatian riki jatíbi jawéki chonkankonia westíorabo meniti, jaskara iketian, jatíbi min bimibo chonkankonia westíorabo bipakexon, janbiribi tsamanxon min meniti iki, ja Levitabo, itan ja wetsankoni ax joax maton main jaabo, ja kachianabo jainoax benomatabo, abákanon jaton jemanxon jatíbi jaton keenakeskáakin pikin ixon,

¹³jaskáakin axonra ja min Ibo Dios bebonxon min yoiti iki:

‘Moara nokon xobomea en tsekaa bimibo, jato menitibiribi janbiribi apakexon en jato menipakeke, ja en jato meniabo riki, Levitabo, wetsankoni ax joax non main jaabo, ja kachianabo, jainoax benomatabo, jatíbi jabora min ati yoiabo senenhakin en jato iboamake, yoitimayamaira ja min ati yoiabo senenhai jawebi ea shinanbenoyamake.

¹⁴Jainoara en jawebi piama iki,

mawákana kopí onisai ikax kerás-
pari inontianbira en akáma iki,
mawábaon kayaboribira en
meniamo iki.

Nokon Ibo Diossé, miara en yoiti
ixona iki,
jatíbi min ati yoiabora en senenhaa
iki.

- ¹⁵ Naikanxonbi oinwe, ochaoma min
jakon xobonkoxonbi,
jaskáaxon, min joni israelitaboyabi
ja min noa menia mai,
jakonhakin noa shinanxonwe,
jainra jatíbitian icha jawékiati jake,
non rekenbo jaskara axonti min
yoini keskáakin
awé', akin.

Israel riki, Diossen jonishamanbo

¹⁶ Nato esébo itan ja senenhati joibo
senenhai axenon ixonra, min Ibo
Diossen rama mia yoiike, min shinan-
yaxonbi, itan min kayayaxonbi akonkin
shinanxon senenhawe.

¹⁷ Onantiakinra min rama yoiike, ja
Ibo Diossa nokon Dios iki ixon, jain-
xonra min yoiike jan yoiabo senenhati,
ja jawen esébo, ja jawen joibo, itan ja
jato senenhamati jawen koshi joibo,
jatíbitian já yoiti ixontira min yoiike.

¹⁸ Ramara Ibonribi onantiakin yoiike,
mato Israel joniboronki iki jawen joni-
shamanbo, ja moatianbi mato jaskaati
yoini keská, jainxonra yoiike jatíbi jan
yoia joibo maton senenhaxonti.

¹⁹ Jan aká wetsa jemabo xewina
kikinman rabikaatai, itan jakonman
ninkakaatai westíora jemara mia imai,
jatianra jaskara iti jan yoia keská mia ikai,
ja min Ibo Diossen jonishamanbiribi".

Jakonma ikaxbi benxoax jakonti

30 ¹ "Jatíbi jaskara iti en yoiabo
matoki nokóketian, ja maton
katónon ixonra en mato menia iki,
mato jakon iti itan mato jakonma iti,
maton Ibo Diossen wetsa maibaon mato
potaara, maton jabo shinanti iki,

² ja rama en yoia keskati, jatíbi maton
shinanyanixbi itan jatíbi maton kayaya-
nixbi, mato itan maton bakebo, Iboki
banetax mato yoiti iti iki,

³ jatianra maton Ibo Diossen jakon
imaribinoxon mato noibati iki. Jain
mato potani mainkoniabora, jakiribi
mato tsinkiti iki,

⁴ matoki jakonmaakin wetsranko kikin
ochó bokana mato janbisa ikenbira,
maton Ibo Diossen jainoa mato beti iki,
mato benaira jainkamanbi kati iki.

⁵ Ibonra ja maton rekenbo ikátiai
mainko, jakiribi mato banémati iki,
jatianra jain jakiribi mato jati iki;
matora bebonmati iki, jainxonra ja
maton rekenbo aní bebonbires mato
icha bakeamati iki.

⁶ Maton jointiain, itan maton chiní
bakebaon jointiainra, onanti itiakín ja
senenhakekonti joi jain ati iki, jatíbi
maton jointiaxonbi itan jatíbi maton
kayayaxonbi noiax, mato basi janon
ixon.

⁷ Maton Ibo Diossenra jatíbi nato
jakonma jawékibo, maton rawiboki
maanti iki, jainxonra omiskin mato
jakonma anoxon mato chibanaiboki,
ja jakonmabo maanhati iki,

⁸ jatianra matobiribi Iboki banetax,
jaki yoiti mato iti iki, jatianra ja maton
anon ixon rama en mato yoia ja senen-
hati joibo senenhai mato axeti iki.

⁹ Jatianra Ibon, jatíbi jawéki maton
akaibo mato bebonmaxonti iki, matora
icha bakeya imati iki, maton yoinabora
icha bakeamati iki, jainxonra yoabo
benbonbires bimimaketian maton icha-
bires tsekati iki, mato jakonhaira maton
Ibo Dios jakiribi raroshaman iti iki, ja
maton rekenbo jakonhai moatian raro-
katitai keskati,

¹⁰ yoiti ixonkin ja maton Ibo Diossen
koshi joibo, jawen esébo, ja nato esé
kirikain wishaa joibo senenhaxonai-
tian, itan jatíbi maton shinanyanix, itan
jatíbi maton kayayanixbi mato Dioski
banéketianpari.

¹¹ Rama en mato meniai nato ja senenhati joira, matona atibires iki, wetsaxonbiresa ja senenhati atipanke.

¹² Ikaxbi: ‘¿Ja senenhai axenon ixon noa jan onantiakin yoiti kopiki, tsoa naikan kati iki?’ Jaskati mato yoyo iti ikaxbira, nato joi naikanma iki.

¹³ Jainoaxa aniparo keibamaribi iki: ‘¿Ja senenhai axenon ixon jan noa onantiakin yoiti kopiki, tsoa aniparo keiba katiki?’ iki mato iti ikaxbi.

¹⁴ Mato jaskatabira, ja senenhati joi matoiba iki, maton senenhati kopíra maton kexainbi iki, itan maton shinan meranbi iki.

¹⁵ Oinkanwe, ramara en mato katomai, ja jati betan jakon iti, jainoax mawáti betan jakonma iti.

¹⁶ Yoiti ixonra rama en mato yoiabo maton ati iki, maton Ibo Diossa maton noiti iki, jawen shinanbora maton chibanti iki, ja senenhati joibo, ja senenhati esébo, ja koshi joibo, jabo senenhaxa mato jakon jati iki, ja maton iboakin biti mai bi ax mato jain iketianra, maton Ibo Diossen mato jakonhakin shinanxonti iki.

¹⁷ Ikaxbi nato jatíbi jan yoia keskabo axonyamaxon, wetsa diosbaon mato boa kaxon rabii jabo bebon chirankootaxa,

¹⁸ iamama jatianbi mato mawáti iki, maton onannon ixonra ikamatianbi en moa mato keshanke, jatianra Jordán shitabainxon maton jato bichini kaai mainko, basi mato itima iki.

¹⁹ Ja matonbi katónon ixonra, jati itan mawáti en mato yoiike, jainxonra en mato yoiike jaskatax jakon iti itan jaskatax jakonma iti, ja matonbi katónon ixon nato nete en yoiara nai betan maira jake ixon non onanna keská ikon iki. Jaskara iketian maton chiní bakeboyabi mato jakon janon, ja jakon jati katókanwe;

²⁰ maton Ibo Dios noikanwe, yoiti ixonkanwe, ja senenhaxoni ikon ikanwe, jaskataxparira mato jakon jati iki, ja maton reken papabo Abraham,

Isaac, Jacob akonkin meniti ixon Ibon yoini mainko, icha baritia jati joniboribira jaskatax jakon jakanti iki”, akin.

Moisésen toan, Josué iká

31 ¹ Israel jonibo jakiribi yoyo akira Moisés neskata iki:

² “Eara pacha rabé chonka baritiaya iki, jaskara ikaxa ea wetsanko kawanhatanti nokon koshi moa yamake. Jaskábichopananra, ea Ibon yoiike, en Jordán shitayamai.

³ Ikaxbira mato kaai bebon maton Ibo Dios kati iki, jatianra mato kaai betan senenribi kakín jainoa jonibo jato keyoboti iki, jaton mai maton binon ixonra jaskáati iki. Ibon jaskati yoia iketianra, maton koshi ikax Josué mato bebon kati iki.

⁴ Sehón betan Og, amorreobaon apobo aní keskaribiakinra Ibon nato jonibo jato ati iki, jabora jaton jemaboyabi jato keyoa iki.

⁵ Jatian Ibon amaa ja jonibo jatoaresxonra, jatíbi ja en jaskaati yoia keská maton jato ati iki.

⁶ Matonra koshiakin shinanti iki; jato betan retemanani, ratéyamai itan rakéyamanoxikanwe, maton Ibo Diossa mato betan iki, matora potatima iki, matora jenebaintima iki”, akin.

⁷ Japekáora Moisésen Josué kenaxon jatíbi Israelbo bebonxon yoia iki: “Koshiakin shinankin jeneyamawe, akonkin jato meniti ixon Ibon maton reken papabo yoini mainkora, nato jonibo min jato boti jake, mia riki ja iboakin bikanon ixon jan jato mai meniti.

⁸ Ja Ibobira mii bebon kati iki, jatianra miibetan iti iki, miara potatima iki, miara ochóatima iki, jaskara iketian rakéyamawe, jainoaxibi shinan yosmayamawe”, akin.

Ribinbo jato shinanxontima baritia iken esé yoyo ati

⁹ Nato eséra Moisésen wishaa iki, jaskáaxonra ja senenhabe konti joi jain

iká Ibon ani bonanti jan boai sacerdote Levitabo, itan jatíbi Israel joni koshibo jato menia iki,

¹⁰jaskáaxon jato yoia iki: “Kanchis baritia senenatiibi, ja ribinbo moa jato shinanxontima baritia iketian, ja Peotabaon fiesta atitianra,

¹¹jain ikanti Ibon katotainko jatíbi israelitabo tsinkitax jaton Ibo Dios bebon ikanaitian, jatíbi jabo bebonxon nato esé maton yoyo ati iki.

¹²Jatíbi jonibora tsinkíti iki, benbo-boyabi ainbobo, bakebo itan ja maton jemanko jaa wetsankonia jonibo, ja esé yoyo akai ninkánox, jaskatax ja maton Ibo Dioski yoiti iti onankanti kopí, itan jatíbi ja esekan yoiaibo aki axenox.

¹³Jatianra maton bakebaon ja esé onanama ixonbi, jabaonribi ninkákanti iki, jatianra maton Ibo Dios yoiti ixoni axeax, Jordán shitaibainxon mai biax jain jaai kaman, jatíbitian jaskati mato jati iki”, akin.

Ja akinbicho jaskara atibo Diossen Moisés yoia

¹⁴Jainxonra Ibon Moisés yoia iki: “Oinwe, mia jatian mawátira moa nokotai; jaskara iketian Josué kenawe, mato rabébira jainoax Nokoananti Carpa Xobonko mato kati iki, jaskara atibo en mato yoinon”, akin. Jatianra Moisés betan Josué jainoax Nokoananti Carpa Xobonko kaa iki,

¹⁵jainxon nai koin meranxon Ibon jato oinmaa iki, ja iká iki ja xobo xepikoti manaon pania.

¹⁶Jatianra Ibon Moisés yoia iki: “Basimara moa mia mawatai, jatianra nato jonibo moa yoitimaax, wetsa mainmea jonibo nato main jakanabaon diosbo ikonhax, masákanti iki; jatianra ea jenekanti iki, ja senenhabeonti joi en jato betan akára ras akanti.

¹⁷Jaskákanketianra ea jatoki sináti iki, jaskáxonra jatobicho inon ixon en jato jeneti iki, jawekeskaxonbira en jato koirantima iki, jatokira ichabires

jakonma masá tenetibo beti iki, moa jaskarabo ionaxparira neskákanti iki: “Non Dios moa nobetama iketianmarin nato jakonmabaon noa masá tenemai?” ikibo.

¹⁸Jaskara kopí riki noa neskatai ixon onankankebira, jatíbi jakonma axon, wetsa diosbo rabikana kopí, jatoibakeax ea bebonbires ochó iti iki.

¹⁹Jaskara iketian, nato bewá wisha-kanwe, jaskáaxon israelitabo axea-kanwe, ja bewakanon ixon, jara jaskara akanon ixon onantiakin en moa jato yoia ikax, ja en jato yoixonti iti iki.

²⁰Maton reken papabo akonkin jato meniti ixon en jato yoini maira, jain jatíbitian icha jawékiati já iki, jain en jato jikimaara potóakin piax xoákanti iki, jatianra ea potabainxon wetsa diosbo chibanson, rabikanti iki, eara moa jawemabi shinankanti iki, jaskaaxonra ja senenhabeonti joi en jato betan aká sekekanti iki.

²¹Icha jakonmabo itan masá tenetibo jatoki nokoketian, jan jato shinanmata nato bewá iti iki, jaskara ikanti en jato yaira ikon iká iki ixonra, jaton bakebo bewaitian shinankanti iki, jatianra bewakanti iki; jato meniti en yoia mainko jato jikimaamatianbira, jao bokanti jaton shinan en moa onanna iki”, akin.

²²Ja netebira Moiséssen ja bewá wishaa iki, jaskáaxonra ja axekanti israelitabo jato yoia iki.

²³Ja Josué, Nunman bakera, Ibon jaskara anon ixon neskaakin yoia iki: “Koshiakin shinanwe, en jato meniti yoini mainko jan israelitabo jikimatira mia iki, jaskara iketianra ea miibetan ikai”, akin.

²⁴Jatianra Moiséssen ja nato esébo westíora kirikanin wishakin keyoxon,

²⁵ja Ibon jato betan ja senenhabeonti aká joi jain iká ani bonanti boai Levitabo yoia iki:

²⁶“Nato esé kirika bixon, ja maton Ibo Diossen jato betan ja senenhabeonti

aká joi jain iká ani bonanti patax akanwe, ibanon jain ixon maton jakonma akábo jan mato yoixonti.

²⁷Enra kikinhakín, onanke mato riki yoitima itan maton keena keskáres akai jonibo; jatian rama, mato xaran jiripari ea ikenbi, mato Iboki yoitimake, ¿Jawe ibiraibetin ea mawata pekáo, mato ibiresi?

²⁸Jemamea joni koshibo betan, ja jonibobires ikax ja tsamábaon joni koshibo neno jato tsinkiwe, nato jawékibo onantiakin en jato yoinon, noara yoia ma iki ikantima kopira, ja en jato yoia nai itan mai maton onanakeská ikon iki.

²⁹Enra moa onanke ea mawata pekáo ra yoitimakanti iki, jatianra ja anon ixon en jato axeabo akin jenekanti iki; jainxonribira en onanke ichabires rabintibora jatoki joti iki, Ibo bebonxon jakonma axon, sinámakana kopi”, akin.

Moiséssen bewá

³⁰Jatianra israelitabo tsinkita bebo-meax, nato bewá peokootainoaxbi senenain kaman Moisés bewaa iki:

32 ¹“Ea yoyo ikai, ninkawe, nairikeabó, nokon joibo ninkawe, mainmeabó.

²Ja en jato axeakai joira oi maannai keská jakon iti iki, ea yoyo ikára nibí maanna keská jakon iti iki, xobiki onpax shorotai keská jakonra iti iki.

³Ibon jane ninkakaatiakinra en yoiti iki:

¡Onankanwe non Diossa kikin iki!

⁴Dios iki noa jakonmanin anaketian noa koirannai; jawen tee akábora senen iki, jawen aká jawékibora atikeska-biakin akábo iki.

Jara ikon Dios iki, janra jaskara atima aká yamake; ¡Jara atikeskabiakin akai iki, itan ikonkon iki!

⁵Matora jakonmabires iki, itan jakonmabires shinanya jonibo iki, matora jakonmai yoyo ixon Dios sinámaabo iki,

jakonmabo ikaxa mato jawen bake iti jisámabo iki:

⁶¿Jaskaratonki akai maton Ibo kopiakin?

Matora shinanoma jonibo, itan jaskáaxon jakon ati onanma jonibo iki,

¡Janra mato jonia iki, jainxonra westfóra jema keyótima mato imaa iki!

⁷Pekáori naiskanwe, moatian mato winotabo shinankanwe;

jan mato yoinon maton papabo yokákanwe,

jaskara winotabo mato yoinon ixon yosiboribi yokákanwe:

⁸Westfóraakinra jemabotiibi, itan maibotiibi naikanmea koshi Diossen, jonibo janbisaa iki, jaskáaxonra jain senenbo iboakanti jato mai menipakea iki.

Ikaxbi mato israelitabobiribi jakonhiraakin aká iki,

⁹mato jonibora jawenashamanbiribi iti Ibon mato katotabo iki,

janwena iti katóxon biara Jacob iki.

¹⁰Jawebi jain xoxoyamai mananma-meara mato noka iki, ja niwen aabichoa, mai manxana ikáino;

matora ikota iki, jaskara itira mato onanmaa iki,

jawen bero wiso akai keskaakinra mato koirana iki.

¹¹Tetekan jawen bake beshébo noyati onanmakin,

jawen naakamea pakea, ketó meran kaaitian jawen pechín bai keskáakin bixonra, mato Ibon koirana iki.

¹²Tsonbi akáma, Ibonbira jato boa iki;

¡Wetsa onankanama diossen akin-tira maxkáyamaa iki!

- ¹³ Jawenbi chitetimaakinra ja mainmea manan keyakan jato boa iki, niimeranoa bimira jato jawékiamaa iki, shankankonia bona jenera jato xeamaa iki, makan chorishainoara jato xeni menia iki;
- ¹⁴ jaton wakankoniabo biaxa leche itan leche seróya ikana iki, jainxonra kikin jakon carnerobo pikana iki, ja carnero benebo betan cabra benebora Basánhinoa iká iki; kikin jakon trigo bimibora pikana iki, jainxonra kikin jakon uva jene xeakana iki.
- ¹⁵ Jawékinin bebonaxbira israelitabo Diossen shinanbenokana iki, (onantibires kikinbires xoabora ikana iki). Jan jato jonia Diossa jenekana iki; jakonmanin anaketian panaxon jato xabaa ikenbira, omiskana iki.
- ¹⁶ Ja rabitima kerás jawékibo rabixonra, Diossen washí shinan kepenxon sinámakana iki;
- ¹⁷ yoshinbo axonkinra yoinabo retekana iki, ja jawetianbi onankanama diosbo; jawetianbi jaton papabaon rabiosma, bená diosbora iká iki ramabi jatoki nokota.
- ¹⁸ Jakomanin anaketian mia jan panaa min papanra mia shinanbenota iki, Israel; ja mia jati menia Dioskira mia shinanbenota iki.
- ¹⁹ Jaskara oinnaxa Dios sinata iki, jatianra jawen benbo bakebo itan jawen ainbo bakebaon moa keenyamaa iki;
- ²⁰ jaskáxonra jato yoia iki: ‘Enra moa mato jeneai, ¡Oinkanwe jawekeskarainki mato nokotai ixon! Matora ikonshaman jakonma jonibo iki, matora jaki koshitima bakebo iki.
- ²¹ Maton iresa dioskira en mato washita iki, jatianra maton ea jaki washinon ixon, ¡Wetsabo en nokon jonibo imati iki! maton jakonma diosbaonra ea sinámaa iki.
- ²² Nokon siná ketetara chii keská iki, jatianra ja mai xanken neminhainbobi ja tirí nokoti iki; mai itan jain banaa bimibora en keyoti iki, manan chankata tasenenainbora en chii tirímati iki.
- ²³ Jatíbi jakonmabora en jatoki tsamanti iki, jatíbi nokon piara en jatoki potati iki;
- ²⁴ jawékiatinin itan yonakanra mawákanti iki; keyomis isin chexakaatininra en jato keyoti iki; pimis yoinabo itan retemis ronobora en jatoki raanti iki.
- ²⁵ Callemeara reteanankin jaton bakebo retékanti iki, jatianra jaton xobomeax kikini rakékanti iki; bake ranonbo, bake xontakobo, yosibo itan bake xoma akaibora mawákanti iki.
- ²⁶ Wetsankobo jato janbisatira en shinanna iki, tsonbi shinantimaakin nato mainmea jato keyotiribira en shinanna iki,
- ²⁷ jaskara ati ixonbira ja rawibo shiroai en teneti atipanyamaa iki; nokon rawíbo rabítininra ea keenyamaa iki, jainoaxa neskati yoyo ikantinin ea keenyamaa iki: Natora Ibon akáma iki; non koshinbi non aká riki, iki ikantininra ea keenyamai’.
- ²⁸ Israel jonibo riki moa jaton jakon shinan keyotabo; ¡Jaton jaskáaxon jawéki ati onan shinanra yamake!
- ²⁹ Onan shinanza ixonra, jaskara jakonmain paketi kaai onankeankana iki.

- ³⁰ ¿Jawekopíki westíora jonin waranka israelita jato jabámaa iki?
Jainoax ¿Jawekopíki rabé jonin chonka waranka israelitabo jato jabámaa iki?
¡Jato koiranna Ibon, jaton rawibaon jato abanon ixon jato menia kopíra iká iki!
- ³¹ Jaton diossa koshima iki ixonra non rawíbaon onanke,
jara non koshi Ibo betan senenti atipanyamake.
- ³² Jabora jakonma uva jiwi waí keskábo iki,
Sodoma betan Gomorra infbaon chiní bakebo riki,
jabora moka itan jan mawáti uva keskábo iki;
- ³³ jaton uvara jan mawáti rao keskábo iki, ¡Jan mawáti ronon moka keská riki!
- ³⁴ ‘Nato jatíbira en jain imaresapari iki; kopí jawéki akai keskáakin en benxoa riki,
- ³⁵ jatian jato masá tenemati nokotai en manaaresiki, ja en jato masá tenemai netera,
ja atikeskabiakin kikinakin en jato masá tenemati iki.
Jaton keyóti netera moa ochóma iki, ¡Jaton jatian itira moa jatoki nokotibi iki!’
- ³⁶ Jaton koshi maxkata oinnaxa, Ibo jawen jonibaon paranan ikin jato akinni pikóti iki;
moa jaton koshi keyóketianra noibaxon Ibon jawen yonotibo jato akinti iki.
- ³⁷ Jatianra israelitabo yokáti iki: ‘¿Jan koirankin panaa, mato jaki koshikatitai maton diosboki jawerano iki,
- ³⁸ ja maton yoina retexona jawen xeni pikatiaibo, itan maton uva xeati menia xeakatitaiboki jawerano iki?
¡Mato akinni bebákanon! ¡Mato akanaketian mato panai bebákanon!

- ³⁹ Eabicho riki Dios; epekáora wetsa diosbo yamake.
Ea riki jato jati nete meniai, earibi riki jato jati bichinai;
eabicho riki jan payóbo raonai.
¡Nokon koshin jato akára tsoabi kenekaati yamake!
- ⁴⁰ Enra nokon meken naiori sananai, jaskáaxonra en akonkin yoia, nokon jati nete jatíbitian iki,
- ⁴¹ nokon pené espada kenshoxonra, jakonma akana iketian, atikeskabiakin nokon rawibo en kopíti iki.
- ¡Ea omisaibora jato kopikin en akonbireskin masá tenemati iki!
- ⁴² ¡Ja mawatabo betan ja rawí yatankanabaon jiminra, nokon piabo en pokoti iki!
¡Jaton joni koshibaon boo nenkeyabira jaton mapo en xateti iki!
- Nokon espadaninra jato keyoti iki’.
- ⁴³ ¡Jato patax iká jemabo, ja Diossen jonibo betan rarokanwe!
¡Jawen yonotibo reteabora jato kopíxonti iki, jawen rawíbo jato kopixonra, jawen mainmeabo itan jawen jonibo jaton jakonma akábo shinanxonyamakin oinresti iki!” akin.

Senentiainbi jato Moiséssen yoia

- ⁴⁴ Moisés betan Nunman bake Josuéra jatíbi Israel jonibo bebon iká iki,
peokootiainxonbi axon ja senenain kamanra nato bewá jato yoia iki.
- ⁴⁵ Jatian moa jato joi yoikin senen-haxonra,
- ⁴⁶ ja israelitabo yoia iki: “Rama en mato yoia kikinakin shinankanwe, maton bakebo yoikanwe jatíbi nato esé akonkin senenhai axekanon.
- ⁴⁷ Iresa joi riki ixonra maton shinan-tima iki; natora jan mato jamati esé iki, ja esé kopíra Jordán paro keibakea main basibires mato jati iki, ja maira iboakin maton biti iki”, akin.

**Ja bikanti mai Diossen
Moisés oinmaa**

⁴⁸ Ja netenbira Moisés Ibon yoia iki:

⁴⁹ “Jericó bekeiba moabitabaon mainko iká Abarim mananbo ikainko ja Nebo mananman mapétanwe, jainxonbira ja Canaán mai min ointi iki, jara iboakanon ixon israelitabo en jato meniai.

⁵⁰ Ja Hor mananman mapetaxa mia mawati kaai, min anibo iní keskaribiira mia miinmeeti kaai, Hor manameax mawatax min wetsa Aarón iká keskáribiira mia minmeeti kaai.

⁵¹ Mato rabéra israelitabo bebonmeax eki yoitimaa iki, jain jawebi xoxoyamai Zin mananhin, Meriba-cades onpax ikain mato inontianra, en yoia senen-hayamakin israelitabo bebonxon maton ea jakon ninkakamayamaa iki.

⁵² Jaskara iketianra, israelitabo en jato meniai mai min ochóxonres ointi iki, ikaxbira mia jain jikitima iki”, akin.

**Israel jonibo Moisésen
jakon shinanxona**

33 ¹ Jawen mawáti ochóma-shoko iketianra, Diossen joni Moisésen israelitabo jakon shinanxonkin,

² neskara joibo jato yoia iki:

“Sináí mananmameaxa Ibo joai;
Seir ikainxonra jawen joekan noa tenake.

Parán mananbo ikainxonbi tenaara,
Meriba-cades kaman jawen pené nokota iki;
noa noixonra jawen mekayaokea mekenman chiibires esé noa bexonai.

³ Ibonra jawen jonibo noiike,
jawanbiribi iti shinanabora jakon-manin anaketian jato panai,
jabaonra jatíbitian yoiti ixonai,
keenshamankinra jawen joi senen-haxonkanai.

⁴ Moisésen noa Diossen esé meniara,

noa Jacobnin jonibaona kikin jakonshaman iká iki,

⁵ jatianra ja jemamea joni koshibo tsinkixon,
itan ja Israel meskó jonibo tsinkitabaon,
Israelitabaon apora Jesurúnhain,
Diosbi iki ixon jabaon onanna iki”, akin.

⁶ Rubén yoiira neskata iki:

“¡Rubénra jatíbitian jaresti iki!
¡Ichama jawen jonibo ikaxbira mawákantima iki!” iki.

⁷ Judá yoiira neskata iki:

“Judakan yokatara, Ibon ninkatai;
jawen jonibo tsinkitainkora jato betan ikai.
Min koshi shinanman jato akinwe;
jaton rawíbo jatonhareskanon jato akinwe”, iki.

⁸ Leví yoiira neskata iki:

“Ibo, Tumim itan Urim, jan min shinan onanti makan paróya-shokobora mina iki;
nato minabora, ja min joi akin senenhai jonibaonaribi iki.

Jara Masahainxon min tanakaama iki,

Meribá onpax ikainoaxa mibé join iká iki,

⁹ Diossen jato reteti yoia kopíra ikana iki:

‘Jawetianbira non papabo non oin-nama iki, iki jaton papabo yoií’,
‘non wetsabora non onanyamake iki, jaton wetsabo yoií ikana iki’,
jabora tsoabobira iki, ‘nonra onanyamake iki jaton bakebo yoií ikana iki’.

Jato yoií jaskataibora min joi senenhaiibo iki,

min jato betan ja senenhabekonti aká joira akonkin senenhakanai.

¹⁰ Jacob, ja Israel jonibora ja senen-hati esébo itan ja koshi joibo maton jato onanmai;
mia axonkin jawékibo menoti,
makan tsamanainkora ininti

- betan yoinabo mia menikin tsamankanai.
- ¹¹ Mia axonkin akana riki, jato jakon-hakin shinanxonwe, Ibó, kenshamaanan jaton tee bixonwe”, iki.
- ¹² Jatian Benjamín yoiira neskata iki: “Jara Ibon noia ikax jawe iamai jakon jake; Jatíbitianra koshi Ibon koirannai, ¡Jara ani Ibon panaa jati iki!” iki.
- ¹³ José yoiira neskata iki: “Ibonra jawen mai jakonhakin shinanxonti iki; naikanmea kikin jakon nibíra jawen main maanhaxonti iki, jawen mai chichóbobira kikin jakon onpax imaxonti iki,
- ¹⁴ kikin jakonhakin yoá tsekati bari-tiara imaxonti iki, jainxonribira kikin jakon bimibo tsekati oxebo imaxonti iki,
- ¹⁵ moatian manan keyábo ikain, jatíbitian mai matóbo ikainkobo banaxon kikin jakon yoabo tsekatiara imaxonti iki,
- ¹⁶ kikin jakon bimibo bochora jawen mai imaxonti iki, ja zarza jiwishokonko iní Diossen jakon shinanyara jatíbitian iti iki. Jatíbi nato jakon jawékibo Joséki bebánon, jara jawenashaman iti jawen wetsabo xaranmea Diossen katota iká iki.
- ¹⁷ Joséra reken torón bakea keská metsá iki, búfalo waka keská koshi riki, jatíbi jemabora jawen machaman mai senenainko kamánbi jato chirinboti iki. Efraínman icha jonibora jaskara koshi iki; Manasésen warankabires joniboribira jaskara koshi iki”, iki.
- ¹⁸ Zabulón betan Isacar yoiira neskata iki: “Wetsankobo kawaantanti ikax, rarowe Zabulón,

- jatian mia Isacar, ja min carpa xoboshokotonin ikáx rarowe.
- ¹⁹ Jato iká mananman bekanon ixonra jato patax iká jemabo kenakanti iki, jatianra jatíxonbi Dios menikin, jainxon jawékibo menokanti iki; aniparomea jakon jawékibo biax, itan aniparo mashimeax kikin kopí joné jawékibo biaxa raro-kana iki”, iki.
- ²⁰ Gad yoiira neskata iki: “¡Jan mia ani maibo menia Dios, jakon ibanon! Gadra, león awin yoina biax pokón rakáxon, jawen ponyanbo itan jawen mapo jaxkapakeai keská iki.
- ²¹ Gadra kikin jakon maia baneta iki, joni koshibaona iti keskáshaman riki. Jonibo bebonxonra ja ati Ibon yoia senenhaa iki, Israelbora ja atikeskabiakin jakonhakin jato ikinna iki”, iki.
- ²² Dan yoiira neskata iki: “Danra koshi iki, jainoaxa ino bake ranon keská siná iki”, iki.
- ²³ Neftalí yoiira neskata iki: “Neftalíra Ibon oinna jakon iki, jaskara iketianra ichabires akin Ibon jakonhati iki, ¡Ja surhorikea mai jain senenayabira ian iboake!” iki.
- ²⁴ Aser yoiira neskata iki: “Jatíribi Jacobnin bakebo akai bebonbires akin, Aser Diossen jakonhakin shinanxonbanon, jainxon jawen wetsabo kikinjakon noimabanon. Jawen taenkobobi serotiakin icha xeni menibanon;
- ²⁵ min xepotibo ibanon yami tonron akábo, itan bronce tonron akábo ikax kikin koshibo, mia jaai kaman kikin koshi mia imabanon.
- ²⁶ Israelitabaon Diossa tsobébi senenma ani iki,

jara nai koin pekatén iká apo iki,
jaskara ixonra jatíbitian mia akinti
iki.

²⁷ Jatíbitianbires jaa Dios iki onsá jakon-
manin anaketian jain mia jonéti,
jawen jatíbitianbires koshinra mia
akinnai;
min rawíborá mii bebomea jato
jabamaa iki, jainxonra jato keyoti
mia yoia iki.

²⁸ Israelra moa jawe jakonmabi
shinanyamai jati iki,
jawen chiní bakebora tantitishaman
shinanyares jakanti iki.
Jawen maibaonra icha trigo wai
jati iki,
jainoaxa icha uva waiboribi jati iki,
jaskara ikaxa jawetianbi naikameax
oi bei jenetima iki.

²⁹ Israel, miara jakon iki,
¿Tsoaki mia keskaribi ikax mibé
senenti iki?
Ibonbira mia xabaa iki;
janra mia koiranti iki, jainxonra
mia akinti iki,
¡Ibo riki min jan jatoaresti, min
koshi espada eská!
Min rawibo min jatoaresara mii
naman ikanti iki,
jaskáaxonra jaton rabí shinanbo
min jato keyonaanti iki”, iki.

Moisés mawáketian minna

34 ¹ Jain jawebi xoxoyamai manan
Moab ikainoaxa, Nebo manan-
man Moisés mapeta iki, Pisga manan
maxkaten, jara Jericó bekeiba iki. Jain-
xonbira Dan mai senen jatíbi Galaad
mai Ibon oinmaa iki,

² ja maibo riki Neftalí, Efraín,
Manasés, ja aniparo Mediterráneo
kaman iká jatíbi Judakan mai,

³ ja Néguev, ja Jordán mai xanken,
jainoax ja Jericó mai teshanpa, jaribira

xebon niiya jema akanai iki, ja Zoar
kamanra oinmaa iki.

⁴ Jatianra Ibon yoia iki: “Jawen
chiní bakebo akonkin meniti ixon en
Abraham, Isaac, Jacob yoini mai riki
nato. Jain jikitixonmabi, min ointininra
ea keena iki”, akin.

⁵ Jaskataxa, ja Diossen yonoti Moisés,
Moab mainkonix mawata iki, jaskáti
moa Diossen yoia eskáshamanra iká
iki,

⁶ jatianra Moab mai teshanpain Bet-
peor bekeiba minmeeta iki, jain ikára
ramatiankamanbi tsonbi onanyamake.

⁷ Pacha rabé chonka baritiaya ikaxa
mawata iki, ja mawatai kamanra jakon-
hakin jawen bero betan jawen yora
koirana iki.

⁸ Ja mawata netebo mekéxonkin
senenhaira, jain jawebi xoxoyamai
Moab manan ikainoax, kimisha chonka
nete kaman israelitabaon Moisés wini-
xona iki.

⁹ Jatianra Josué, ja Nunman baken,
Moiséssibakea jaskáaxon jakon ati
onan shinan bia iki, ja bimakinra
Moiséssen jawen meken Josuékan
maponkon aká iki; jaskáaketianra
israelitabaon Josué yoiti ixonkana iki,
jaskara ati Ibon Moisés yoia eskára
akana iki.

¹⁰ Jaskara ikenra, wetsa profeta
Moisés eská Israelboiba jawetianbi
yamaa iki, já betan beibananax Ibo
yoyo ikaira tsoabi yamaa iki,

¹¹ Egipto apo jawen joni koshiboyabi,
itan jatíbi ja main iká jonibo akin, ja
jaskara iosma itan jawéki ratétibo Ibon
amaa akai joni Moisés eskára yama
iká iki,

¹² jatíbi Israel jonibaon jishnonbi,
koshi shinanman, ani jawékibo itan
jakon jawékibo aká jonira Moisés betan
senen tsoabi yama iká iki.